

Anul I, nr. 3, Septembrie 2017

Respect pentru oameni și cărți

REVISTA LITERARĂ

Libris

APARE SUB EGIDA UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

LECTURI,
TAIFASURI
STĂRI DE SPIRIT

p.06 **Gabriel Chifu, PE DUMNEZEU L-AM CUNOSCUȚ ÎN COPILĂRIE**

Sus, în cer, stă Dumnezeu, Doamne-Doamne, noi nu-l vedem, dar el ne vede pe noi, e bun și ne ocrotește. Fiecare copil are îngerul lui care-i poartă de grijă, de aceea se și cheamă înger păzitor. Copilul trebuie doar, în fiecare seară, înainte de culcare, să înalțe o rugăciune către Dumnezeu cel Mare și astfel va fi ferit de orice rele, nici balaurii, nici nimeni altcineva nu mai au cum să-l vatăme ori cum să-l supună.

p.18 **Ana Blandiana, RÂUL CU UN SINGUR MAL**

*Moartea pe malul căreia stau
E numai o clipă de întrerupere,
Cât să te hotărăști
Să intri cu picioarele în apa rece ca gheața
și să pășești înghețat pe pietrele lunecoase
până la celălalt mal.*

p.31 **Constantin Abăluță, SINGULARITATEA UNUI POEM E TOTUL**

*Operele scriitorului au valențe indiscernabile până la capăt.
Cum spuneam mai înainte, gusturile se schimbă, realitatea își arde grăbită etapele etc. Îmi place să cred că fac parte dintre cei care vor rămâne pe totdeauna neîncadrabili. Sunt singular. Realizările mele au acest aer: de singularitate.
Drumul meu, cum se știe, e unul al furnicilor. Nu-i o cale națională. Mai curând un traseu internațional al unei obscure companii aviatice numită Lăsați-aerul-să-circule.*

NOUA DIRECȚIE NOUĂ

Literatură se produce azi poate mai mult ca oricând, în special o literatură cotidianistă și biografistă. Școlile de creative writing dau certificate de creatori. Nu poți scrie o poezie bună dacă nu ai pus în ea, obligatoriu, câteva nume de congeneri. Și nu poți deveni cu adevărat un nume în literatura actuală dacă nu începi prin a demantela generațiile anterioare, cele ale profesorilor, îndrumătorilor, măștrilor tăi.

din CUPRINS

03	NOUA DIRECȚIE NOUĂ
<i>de Adrian Lesenciuc</i>	38	MIRCEA BRENCIU: POEZII
<i>de Iulian Cătălu</i>
04	festivalul de cArte și muzică
<i>de Cătălin Stanciu</i>	41	NICOLAE OPRIȘAN: ARTA INCENDIULUI
<i>de Neli Piguleva</i>
06	PE DUMNEZEU L-AM CUNOSCUȚ ÎN
COPILĂRIE
<i>de Gabriel Chifu</i>	43	LIVIU COMȘIA: POVARA VERBULUI
<i>de Iulian Chivu</i>
11	ROMANUL PALIMPSEST
<i>de Adrian Lesenciuc</i>	46	ȘCOALA DIN INIMĂ... <i>grupaj realizat de Daniela Șontică</i>
14	SCURTĂ ISTORIE A FONDĂRII
REVISTEI ASTRA [III]
<i>de Ioanichie Olteanu,</i>	49	ȘCHEII BRAȘOVULUI – ORIGINI
<i>de Vasile Oltean</i>
18	ANA BLANDIANA	54	NICOLAE STOIE
19	IONEL SIMOTA	55	Simona Antonescu: Hanul lui Manuc
<i>de Laurențiu-Ciprian Tudor</i>
20	MIHAELA MALEA STROE	57	TEODOR BACONSCHI, ÎN DIALOG
CU DAN-LIVIU BOERIU: ANATOMIA
RATĂRII. TIPURI ȘI TARE DIN ROMÂNIA
POSTCOMUNISTĂ
<i>de Laurențiu-Ciprian Tudor</i>
21	VLADIMIR UDRESCU	59	Robert Șerban (coord.): Scriitori la poliție
<i>de Mircea Doreanu</i>
22	CÂND SPAȚIUL NU E DOAR GOLUL
ILIMITAT...
<i>de Aurel Ion Brumaru</i>	61	ADRIAN TUCHEL
25	CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE	62	RADU TECULESCU, SIXTO ESCOBAR,
POEME, ED. PRO-PACE
<i>de Adrian Marino</i>
26	CĂRȚI LIBRIS EDITORIAL	65	SALAH STÉTIÉ
28	IOV BIRUITORUL...
<i>de Ovidiu Moceanu</i>	67	PE DRUMUL JAZZ-ULUI <i>de Horia Nilesco</i>
31	SINGULARITATEA UNUI POEM E TOTUL,
INTERVIU CU CONSTANTIN ABĂLUȚĂ
<i>de Maria Dobrescu,</i>	68	AL TREILEA TRIMESTRU LITERAR.
REFLECTĂRI ÎN REVISTE
<i>de Cătălin Stanciu</i>
35	ALEXANDRU SURDU: LA PORȚILE
ÎMPĂRĂȚIEI <i>de Mircea Brenciu</i>		

REDACTIA

Director onorific:

Doru Munteanu

Redactor-șef:

Adrian Lesenciuc

Secretar de redacție:

Laurențiu-Ciprian Tudor

Redactori:

Mihaela Malea-Stroe

Cătălin Stanciu

Dana Angheliescu

Adresă: str. Mureșenilor nr.14, Brașov 500030,

Tel: 0268/477799, 0268/478595

email: editura@libris.ro

Pentru comenzi și abonamente::

SC LIBRIS EDITORIAL SRL

str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, cod 500030

tel: 0268.477.799

e-mail: editura@libris.ro

cont RO77BTRLRONCRT0364057701

Banca Transilvania Brașov

ISSN 2559 - 0308,

ISSN-L 2559 - 0308

NOUA DIRECȚIE NOUĂ

Postmodernitatea s-a dezvoltat ca un parazit pe trunchiul modernității. Și-a tras seva din ceea ce a produs modernitatea și a dizolvat, în propria substanță vitală, fragmentele unei moșteniri culturale seculare. Departe de solul care a alimentat creația modernității, postmodernitatea continuă să fascineze. Prin dizolvarea produselor modernității într-o masă amorfă și avalorică sau prin simpla expunere în mozaic a acestor produse, postmodernitatea lasă impresia unei creații fără sfârșit. Această creație e, în fapt, o *ars combinatoria*, dar formula a eșuat în proiectele literare de duranță. La noi, creația postmodernă continuă să se caracterizeze prin fragmentare, biografism, cotidianism (un realism descriptiv în proximitatea gradului zero al scriiturii, lipsit de orice valență în afara referențialității). Iar discursul postmodernității, devenit contondent prin alipirea unei ideologii generaționiste, într-o copie în oglinzi paralele a precedentului discurs ideologic generaționist, are pretenția de a ține locul unei literaturi.

Într-un fel, chiar așa este. Trunchiul aproape lipsit de sevă al modernității cedează treptat. Nu te poți raporta la

valori rigide ale modernității în vremuri care depășesc moral, tehnologic, ideologic, cultural modernitatea muribundă. Postmodernitatea rămâne în continuare seducția secătuiind de substanțe nutritive modernitatea. Postmodernitatea e, mai degrabă, o combinație de prefabricate ale modernității, într-o altă ordine și după alte criterii. La umbra trunchiului îmbătrânit al modernității, aparent verde de la vâscul postmodernității care îl populează, nu crește nimic. Tinerii scriitori continuă să privească spre verdele din ramuri, fără să sesizeze scorburile din trunchi. Dar seva urcă tot mai greu în ultima vreme. Rădăcinile modernității nu mai pot face față pretențiilor unei postmodernități devenite devoratoare de sine. Literatură se produce azi poate mai mult ca oricând, în special o literatură cotidianistă și biografistă. Școlile de creative writing dau certificate de creatori. Critica citește produsele propriei generații și cântărește valoarea după inserțiile biografiste. Nu poți scrie o poezie bună dacă nu ai pus în ea, obligatoriu, câteva nume de congeneri. Și nu poți deveni cu adevărat un nume în literatura actuală dacă nu începi prin a demantela generațiile anterioare, cele ale profesorilor, îndrumătorilor, maeștrilor tăi.

Solul culturii e, totuși, bogat.

Adrian Lesenciuc

REDACTOR-ȘEF

n. 21 august 1975, Câmpulung Moldovenesc. Poet, prozator, critic literar. Doctor în științele comunicării. Profesor universitar. Membru al filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România din 2000. Președinte al filialei din 2013. A publicat volume de versuri, critică și istorie literară, romane. Prezent în dicționare, antologii și volume colective publicate în țară și străinătate.

festivalul de cArte și muzică

EDIȚIA 6

Cătălin Stanciu,

*n. 31 martie 1978, Hațeg, Hunedoara. Licențiat în psihosociologie al Universității din Petroșani și studii post universitare în Consiliere familială și de cuplu la Universitatea de Vest Timișoara. Supervizor și psiholog principal clinician. A publicat două volume de versuri, *Ceartă cu ingeri* (2007) și *Viața e un drum pe jos* (2014). Membru al Grupului de literesunete-și-culori „Caii verzi de pe pereți” din Brașov. Colaborator al Cenaklubului Tiuk!*

Brașovul are spații urbane ofertante pentru evenimente culturale în aer liber, iar instituțiile de cultură, private și publice, încep să le valorifice din ce în ce mai mult. Astfel, între 13 și 16 iulie 2017,

Piața Sfatului a găzduit a VI-a ediție a Festivalului de cArte și muzică, un eveniment divers și amplu.

Deschiderea oficială a Festivalului a fost realizată de către scriitorul Doru Munteanu în prezența viceprimarului Mihai Costel, a președintelui Camerei de Comerț și Industrie, domnul Silviu Costea și a domnului Adrian Lesenciuc președintele Filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România. Domnul Virgil Oniță, administratorul Grupului de Firme Libris, și-a manifestat bucuria organizării unei noi ediții a Festivalului. Acest proiect cultural a fost

co-finanțat din bugetul Consiliului Local al Municipiului Brașov.

*Prima lansare de carte a zilei a fost Auschwitz 70 de ani. Alive TVR Cluj, coordonată de Romeo Couți. A fost lansat și numărul 2 al Revistei Literare Libris, publicație ce apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România. Revista Literară Libris, încă fragedă, prinde rădăcini puternice în demersul său de a aduce la Brașov nume importante ale literaturii contemporane române și de a promova, la nivel național, scriitorii brașoveni. S-a continuat tradiția ca premiile pentru anul 2016 ale Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Brașov, să fie acordate pe scena Festivalului. Premiul „Opera Omnia” a fost acordat scriitorului Voicu Bugariu, iar premiul pentru „Cartea anului” a fost împărțit de Mihaela Malea Stroe și Ionel Simota. Premiul pentru „Debut” a fost acordat lui Alex Maroiu. Relansarea Editurii Cartea Românească a fost prilejuită de Simona Vasilache care a prezentat cel mai recent roman al lui Gabriel Chifu: *Ploaia de trei sute de zile*. Prima zi a Festivalului a continuat, în zona de evenimente, cu alte lansări de carte (Cezar*

EVENT

PE DUMNEZEU L-AM CUNOSCUȚ ÎN COPILĂRIE

Gabriel Chifu,

n. 22 martie 1954, este poet, prozator, vicepreședintele al Uniunii Scriitorilor din România și director executiv al revistei România literară. A publicat volumele de versuri: *Sălaș în inimă* (1976), *Realul eruptiv* (1979), *O interpretare a Purgatoriului* (1982), *Lamura* (1983), *Omul neajmurnit* (1987), *La marginea lui Dumnezeu* (1998), *Bastonul de orb* (2003), *Lacătul de aur* (2004), *O sută de poeme* (2006), *Însemnări din ținutul misterios* (2011), *Ploaia trivalentă* (2015) și *Papirus* (2016) și de proză: *Unde se odihnesc vulturii* (1987), *Valul și stânca* (1989), *Maratonul învinșilor* (1997), *Cartograful puterii* (2000), *Povestirile lui Cesar Leofiu* (2002), *Visul copilului care pășește pe zăpadă fără să lase urme sau Invizibilul, descriere amănunțită* (2004), *Relatare despre moartea mea sau Eseu despre singurătate* (2007), *Fragmente din năstrușnica istorie a lumii lui gabriel chifu trăită și tot de el povestită* (2009), *Punct și de la capăt* (2014) și *Ploaia de trei sute de zile* (2017). A fost distins cu numeroase premii literare ale Uniunii Scriitorilor din România. A câștigat, printre altele, prima ediție a Turnirului de Poezie (premiul „Cununa de lauri de la Muntele Olimp”, 2011) și prima ediție a Premiului Cartea Anului la Festivalul Național de literatură FestLit, 2015). I s-a decernat Premiul Național de Poezie „Mihai Eminescu” (2014). Romanul *Ploaia de trei sute de zile* (2017) a fost ales romanul anului la Colocviul Romanului Românesc Contemporan, Alba-Iulia, dar Gabriel Chifu s-a refuzat. Pentru apariția acestei cărți a fost nominalizat Scriitorul lunii martie 2017 în cadrul concursului Scriitorul anului.

Pe Dumnezeu l-am descoperit foarte repede, în copilărie, și pe calea cea mai obișnuită. Locuiam împreună cu părinții mei în Bacău, fusesem botezat acolo, creștin ortodox, dar primii ani de viață mi i am petrecut într-un sat de lângă Făgăraș, Ileni, unde bunicul dinspre mama, căruia îi ziceam bunul, era preot greco-catolic. Influența lui am primit-o.

Îmi amintesc că într-o noapte de iarnă, aveam vreo patru cinci ani, stăteam în pat gata de culcare. Era în vremea războiului. Eu nu prea pricepeam pe atunci ce este acela război, dar rămâneam cu o strângere de inimă când îi auzeam pe oamenii mari, în jur, vorbind despre el cu obidă. Bunica mea, pe ea o numeam buna, mă învelise cu plapuma caldă, mă sărutase pe frunte, stinsese lampa și ieșise din încăpere.

Eu, oricât îmi dădeam silința, nu puteam să adorm. Închideam ochii, îi țineam o vreme strânși și pe urmă îi deschideam. Afară, bătea un vânt șuierător, în sobă ardeau lemne și flacăra lor proiecta pe pereți umbre străine. Deodată mi s-a făcut frică. Este prima mea amintire despre frică. Inima bătea să mi sară din piept și lumea, care, pe timpul zilei, stăpânită de lumină, îmi era familiară și îmi inspira încredere, devenea acum de necuprins, necunoscută, plină de pericole.

Mi s-a părut că zăresc la geam un balaur, pe care am gândit că războiul îl adusese acolo. Am tresărit speriat. Am izbucnit în plâns. Un plâns sfâșietor. Bunii au venit într-un suflet, amândoi. Printre lacrimi și sughițuri abia am izbutit să le povestesc ce e cu mine. Bunul, un bărbat voinic, care, sub straietele preoțești,

ROMANUL PALIMPSEST

Multiple sunt lucrările ficționale, din literatura universală sau din cea română, care abordează mitul diluviului. Trei sunt ancorele la care am apelat în lectura romanului *Ploaia de trei sute de zile* al lui Gabriel Chifu¹ în încercarea de acostare la țărmul Caramiei: precipitația care „nu conținește niciodată” a lui Ray Bradbury din nuvela *Ploaia cea lungă*, ploaia din Macondo care trece dincolo de copertele romanului *Un veac de singurătate* al lui Gabriel Garcia Marquez și atipicul diluviu din *Puțul nebunului* al lui Ion Luca Caragiale, provocat prin sfredelirea pământului de nebunul care obținuse o înrăurire atât de mare asupra regelui încât: „pe **muți** și pe **netoți** îi băga la *Academia împărăției*, ca să lumineze națiunea, pe **gogomani** îi făcea legiuitori, ca să organizeze statul, pe avocați, dovediți pungași, îi numea judecători, ca să moralizeze pe împiricinați (...)”. Iar dacă prima nuvelă are legătură, întrucâtva, cu romanul lui Gabriel Chifu prin amplexarea ploii și prin efectele ei, romanul lui Garcia Marquez, dar și nuvela *Monólogo*

de Isabel viendo llover en Macondo, de exemplu, îi apropie pe cei doi romancieri prin împărtășirea unui univers în descompunere, cel puțin în cele două romane anterior menționate, prin amestecul subtil de realism și fantastic, prin amprenta indubitabilă a paradigmei realismului magic. Or, dacă scriitorul columbian este cel care a influențat major, prin chiar realismul magic, literatura întregului continent sud-american, scriitorul român propune, atipic, într-un spațiu literar care nu i-a prea răsplătit pe creatorii de spații mitice, o formulă asemănătoare ilustrului prozator columbian, dar încărcată de autentic, reflectând o lume a năravurilor autohtone. Pentru că, dacă nici Macondo nu este creat *ex nihilo*, fiind reflectarea izolatului sat Aracataca din nordul Columbiei, în care s-a născut Garcia Marquez, nici Caramia lui Gabriel Chifu nu se așază pe pagina de hârtie fără decalcul unei societăți indubitabil românești, radiografiate în literatura română cu ironie și sarcasm. Iar apropierea de diluviul din *Puțul nebunului* este, probabil, cea mai importantă, atâta vreme cât spațiul cultural autohton, încărcat de tarele sociale și politice, furnizează ambilor scriitori români, despărțiți de mai bine de un secol, modelul unui construct care necesită purificarea prin apă. O lume a păcatului, a corupției, a abandonului valorilor morale este curățată prin forța apei, fie într-un exercițiu descendent (precipitațiile

Adrian Lesenciuc

REDACTOR-ȘEF

n. 21 august 1975, Câmpulung Moldovenesc. Poet, prozator, critic literar. Doctor în științele comunicării. Profesor universitar. Membru al filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România din 2000. Președinte al filialei din 2013. A publicat volume de versuri, critică și istorie literară, romane. Prezent în dicționare, antologii și volume colective publicate în țară și străinătate.

1. Gabriel Chifu. (2017). *Ploaia de trei sute de zile*. București: Cartea Românească. 416p.